

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

Кафедра державного управління і місцевого самоврядування

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
завідувач кафедри

Чикаренко І.А.

«30» серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«СОЦІАЛЬНА ПОЛІТИКА»

Галузь знань.....	23 Соціальна робота
Спеціальність.....	231 Соціальна робота
Рівень вищої освіти.....	перший (бакалаврський)
Освітня програма.....	«Соціальна та молодіжна робота»
Статус.....	Обов'язкова
Загальний обсяг.....	4 кредити ЄКТС (120 годин)
Форма підсумкового контролю	іспит
Термін викладання.....	1, 2 чверті, 1 семестр
Мова викладання	українська

Викладачі: д. держ. упр., проф. Сорокіна Н.Г.

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» __ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» __ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Дніпро
НТУ «ДП»
2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Соціальна політика» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньої-професійної програми «Соціальна та молодіжна робота» спеціальності 231 «Соціальна робота» галузі знань 23 «Соціальна робота» / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», каф. державного управління і місцевого самоврядування. Дніпро : НТУ «ДП», 2024. 16 с.

Розробники:

– Бородін Євгеній Іванович – доктор історичних наук, професор, професор кафедри державного управління і місцевого самоврядування, директор Навчально-наукового інститут державного управління НТУ ДП.

– Сорокіна Наталія Григорівна – доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри державного управління і місцевого самоврядування.

Робоча програма регламентує:

- мету дисципліни;
- дисциплінарні результати навчання, сформовані на основі трансформації очікуваних результатів навчання освітньої програми;
- базові дисципліни;
- обсяг і розподіл за формами організації освітнього процесу та видами навчальних занять;
- програму дисципліни (тематичний план за видами навчальних занять);
- алгоритм оцінювання рівня досягнення дисциплінарних результатів навчання (шкали, засоби, процедури та критерії оцінювання);
- інструменти, обладнання та програмне забезпечення;
- рекомендовані джерела інформації.

Робоча програма призначена для реалізації компетентнісного підходу під час планування освітнього процесу, викладання дисципліни, підготовки здобувачів вищої освіти до контрольних заходів, контролю провадження освітньої діяльності, внутрішнього та зовнішнього контролю забезпечення якості вищої освіти, акредитації освітніх програм у межах спеціальності.

Погоджено рішенням науково-методичної комісії спеціальності 231 Соціальна робота (протокол № 1 від 28 серпня 2024 р.).

ЗМІСТ

1	МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	4
2	ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.....	4
3	БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ.....	5
4	ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ.....	5
5	ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ.....	6
6	ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ.....	8
	6.1 Шкали	8
	6.2 Засоби та процедури	9
	6.3 Критерії.....	10
7	ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ...	13
8	РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ.....	14

1 МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

В освітньо-професійній програмі «Соціальна та молодіжна робота» за спеціальністю 231 Соціальна робота здійснено розподіл програмних результатів навчання (ПРН) за освітніми компонентами. Зокрема, обов'язкова базова дисципліна Б1 «Соціальна політика» сприяє досягненню таких програмних результатів навчання:

ПРН 5	Теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки
ПРН 8	Критично аналізувати й оцінювати чинну соціальну політику країни, соціально-політичні процеси на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях
ПРН 16	Застосовувати методи менеджменту для організації власної професійної діяльності та управління діяльністю соціальних робітників і волонтерів, іншого персоналу
ПРН 23	Конструювати процес та результат соціальної роботи в межах поставлених завдань, використовувати кількісні та якісні показники, коригувати план роботи відповідно до результатів оцінки

Метою дисципліни «Соціальна політика» є формування у здобувачів вищої освіти сучасних теоретичних знань, умінь щодо аналізу світових моделей та організаційно-правових засад реалізації соціальної політики в Україні, застосування інструментів соціального захисту, страхування та забезпечення соціальної безпеки держави, а також розвиток у здобувачів вищої освіти загальних і професійних компетентностей для ефективного управління в соціальній сфері.

Реалізація мети вимагає трансформації програмних результатів навчання в дисциплінарні та адекватний відбір змісту навчальної дисципліни за цим критерієм.

2 ОЧІКУВАНІ ДИСЦИПЛІНАРНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Шифр ПРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
	шифр ДРН	Зміст
ПРН 5	ПРН 5.1-Б1	продемонструвати <i>знання</i> : теоретичних основ соціальної політики основних етапів її розвитку, нормативно-правових актів, що визначають сферу її діяльності, основних принципів та напрямів здійснення соціальної політики та соціального захисту населення України в контексті реалізації глобальних цілей сталого розвитку.
	ПРН 5.2-Б1	продемонструвати <i>розуміння</i> завдань, обов'язків та функцій ключових суб'єктів соціальної політики та сутності моделей соціальної політики
	ПРН 5.3-Б1	продемонструвати <i>знання</i> сутності та видів соціального страхування як форми соціального захисту населення в Україні та <i>вміння</i> теоретично аргументувати основні пріоритети системи соціального страхування

Шифр ПРН	Дисциплінарні результати навчання (ДРН)	
	шифр ДРН	Зміст
ПРН 8	ПРН 8.1-Б1	продемонструвати <i>здатність</i> аналізувати основні проблеми, які існують у процесі реалізації завдань соціальної політики та розробляти конкретні пропозиції на шляху до їх вирішення
	ПРН 8.2-Б1	продемонструвати <i>вміння</i> критично аналізувати й оцінювати чинну соціальну політику країни щодо різних категорій громадян на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях
	ПРН 8.3-Б1	продемонструвати <i>знання</i> чинного законодавства щодо пенсійного забезпечення населення України та <i>вміння</i> аналізувати та узагальнювати основні тенденції пенсійної реформи в Україні
ПРН 16	ПРН 16.1-Б1	продемонструвати <i>вміння</i> визначати пріоритетні напрями соціальної політики в Україні з метою дотримання прав і законних інтересів громадян
ПРН 23	ПРН 23.1-Б1	продемонструвати <i>знання</i> та практичні <i>навички</i> щодо оцінювання основних інструментів формування вітчизняної соціальної політики
	ПРН 23.2-Б1	продемонструвати <i>здатність</i> аналізувати основні причини виникнення загроз соціальній безпеці сучасної української держави; <i>вміння</i> розробляти конкретні пропозиції, що будуть протидіяти цьому явищу

3 БАЗОВІ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна викладається у першому семестрі відповідно до навчального плану, тому додаткових вимог до базових дисциплін не встановлюється. Міждисциплінарні зв'язки: вивчення курсу ґрунтуються на знаннях, отриманих з попередньо вивчених дисциплін у закладах середньої освіти.

4 ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Обсяг, години	Розподіл за формами навчання, години			
		Денна		Заочна	
		Аудиторні заняття	Самостійна робота	Аудиторні заняття	Самостійна робота
лекційні	60	26	34	6	54
практичні	60	26	34	6	54
лабораторні	-	-	-	-	-
семінари	-	-	-	-	-
РАЗОМ	120	52	68	12	108

5 ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	ЛЕКЦІЇ	60
ПРН 5.1-Б1 ПРН 5.2-Б1	Тема 1. Соціальна політика: поняття, сутність, особливості. 1.1. Сутність, мета та основні завдання соціальної політики. 1.2. Об'єкти та суб'єкти соціальної політики. 1.3. Принципи соціальної політики. 1.4. Взаємозв'язок цілей сталого розвитку та пріоритетів соціальної політики.	8
ПРН 5.1-Б1	Тема 2. Основні етапи розвитку соціальної політики 2.1. Історичні аспекти розвитку соціальної політики у XVI – VIII ст. 2.2. Розвиток теоретичних та політико-правових засад соціальної політики наприкінці XIX ст. 2.3. Еволюція соціальної політики XX ст. 2.4. Передумови формування соціальної політики в незалежній Україні.	6
ПРН 5.1-Б1 ПРН 5.2-Б1	Тема 3. Світові моделі соціальної політики 3.1. Концепція соціальної держави. 3.2. Моделі держав загального добробуту (ліберальна, соціал-демократична, консервативна) та їх сутність. 3.3. Інші підходи до типології моделей соціальної політики. 3.4. Особливості діяльності міжнародних організацій у сфері соціальної політики.	8
ПРН 5.1-Б1 ПРН 5.2-Б1 ПРН 23.1-Б1	Тема 4. Організаційно-правові засади та інструменти соціальної політики в Україні 4.1. Конституційні основи формування соціальної політики в Україні. 4.2. Нормативно-правові акти, що визначають сферу діяльності соціальної політики. 4.3. Інституційне забезпечення соціальної політики: державні органи влади, інститути, організації, їх характеристика. 4.4. Інструменти соціальної політики.	8
ПРН 5.1-Б1 ПРН 8.1-Б1 ПРН 16.1-Б1	Тема 5. Соціальний захист як функція соціальної політики держави в Україні 5.1. Сутність, мета та функції соціального захисту. 5.2. Політика держави щодо соціального захисту населення в Україні. 5.3. Складові системи соціального захисту населення України. 5.4. Державні соціальні стандарти та гарантії як основа ефективного розвитку соціального захисту населення в Україні.	6
ПРН 8.2-Б1 ПРН 16.1-Б1	Тема 6. Соціальний захист окремих верств населення в Україні 6.1. Соціально вразливі категорії населення: сутність, класифікація.	8

Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг складових, години
	6.2. Соціальний захист сімей з дітьми. 6.3. Особливості соціальної політики щодо осіб із функціональними обмеженнями. 6.4. Організація соціального захисту внутрішньо переміщених осіб.	
ПРН 5.3-Б1 ПРН 8.3-Б1	Тема 7. Соціальне страхування як форма соціального захисту населення в Україні 7.1. Сутність соціального страхування. 7.2. Види загальнообов'язкового державного соціального страхування. 7.3. Пенсійне страхування. 7.4. Сутність пенсійної реформи.	8
ПРН 8.1-Б1 ПРН 23.2-Б1	Тема 8. Соціальна безпека держави 8.1. Сутність соціальної безпеки держави. 8.2. Суб'єкт, об'єкт мета соціальної безпеки. 8.3. Загрози соціальній безпеці. 8.4. Особливості соціально-екологічної безпеки в Україні крізь призму стратегії сталого розвитку.	8
	ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	60
ПРН 5.1-Б1 ПРН 5.2-Б1	1. Роль основних суб'єктів соціальної політики в умовах сучасних викликів	8
ПРН 5.1-Б1	2. Історичні етапи розвитку соціальної політики	6
ПРН 5.1-Б1 ПРН 5.2-Б1	3. Класифікація моделей соціальної політики	6
ПРН 5.1-Б1 ПРН 5.2-Б1 ПРН 23.1-Б1	4. Нормативно-правове забезпечення соціальної політики в Україні	8
ПРН 5.1-Б1 ПРН 8.1-Б1 ПРН 16.1-Б1	5. Сучасні проблеми соціального захисту населення в Україні та шляхи їх вирішення	8
ПРН 8.2-Б1 ПРН 16.1-Б1	6. Класифікація соціально вразливих категорій населення в Україні	8
ПРН 5.3-Б1 ПРН 8.3-Б1	7. Соціальне страхування та пенсійна реформа в Україні	8
ПРН 8.1-Б1 ПРН 23.2-Б1	8. Загрози соціальній безпеці української держави	8
		120

6 ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Сертифікація досягнень здобувачів вищої освіти здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення НТУ «ДП» «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти».

Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання здобувача вищої освіти за дисципліною.

6.1 Шкали

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок здобувачів вищої освіти різних закладів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховуються, якщо здобувач вищої освіти отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації відповідно до Положення про організацію освітнього процесу НТУ «ДП».

6.2 Засоби та процедури

Зміст засобів діагностики спрямовано на контроль рівня сформованості знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії здобувача вищої освіти за вимогами НРК до 6-го кваліфікаційного рівня (для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти) під час демонстрації регламентованих робочою програмою результатів навчання.

Здобувач вищої освіти на контрольних заходах має виконувати завдання, орієнтовані виключно на демонстрацію дисциплінарних результатів навчання (розділ 2).

Засоби діагностики, що надаються здобувачам вищої освіти на контрольних заходах у вигляді завдань для поточного та підсумкового контролю, формуються шляхом конкретизації вихідних даних та способу демонстрації дисциплінарних результатів навчання.

Засоби діагностики (контрольні завдання) для поточного та підсумкового контролю дисципліни затверджуються кафедрою.

Види засобів діагностики та процедур оцінювання для поточного та підсумкового контролю дисципліни подано нижче.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	поточне тестування	проходження тесту під час лекційного заняття	комплексна контрольна робота (ККР)	визначення середньозваженого результату поточних контролів; виконання ККР під час екзамену за бажанням здобувача вищої освіти
практичні	контрольні завдання за кожною темою	виконання завдань під час практичних занять		
	індивідуальне завдання	виконання індивідуального завдання під час самостійної роботи; публічна презентація і захист під час практичного заняття		

Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного та індивідуального завдання.

Якщо зміст певного виду занять підпорядковано декільком складовим кваліфікаційного рівня за НРК, то інтегральне значення оцінки може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюються викладачем.

За наявності рівня результатів поточних контролів з усіх видів навчальних занять не менше 60 балів, підсумковий контроль здійснюється без участі здобувача вищої освіти шляхом визначення середньозваженого значення поточних оцінок.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен здобувач вищої освіти під час екзамену має право виконувати ККР, яка містить завдання, що охоплюють ключові дисциплінарні результати навчання.

Кількість конкретизованих завдань ККР повинна відповідати відведеному часу на виконання. Кількість варіантів ККР має забезпечити індивідуалізацію завдання.

Значення оцінки за виконання ККР визначається середньою оцінкою складових (конкретизованих завдань) і є остаточним.

Інтегральне значення оцінки виконання ККР може визначатися з урахуванням вагових коефіцієнтів, що встановлюється кафедрою для кожної складової опису кваліфікаційного рівня НРК.

6.3 Критерії

Реальні результати навчання здобувача вищої освіти ідентифікуються та вимірюються відносно очікуваних під час контрольних заходів за допомогою критеріїв, що описують дії студента для демонстрації досягнення результатів навчання.

Для оцінювання виконання контрольних завдань під час поточного контролю лекційних і практичних занять в якості критерію використовується коефіцієнт засвоєння, що автоматично адаптує показник оцінки до рейтингової шкали:

$$O_i = 100 a/m,$$

де a – число правильних відповідей або виконаних суттєвих операцій відповідно до еталону рішення; m – загальна кількість запитань або суттєвих операцій еталону.

Індивідуальні завдання та контрольні роботи оцінюються експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою.

Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для першого (бакалаврського) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (подано нижче).

Загальні критерії досягнення результатів навчання для 6-го кваліфікаційного рівня за НРК

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
Знання		
– концептуальні наукові та практичні знання, критичне осмислення теорій, принципів, методів і понять у сфері професійної діяльності та/або навчання	Відповідь відмінна – правильна, обґрунтована, осмислена. Характеризує наявність: концептуальних знань; високого ступеню володіння станом питання; критичного осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	95-100
	Відповідь містить не грубі помилки або описки	90-94
	Відповідь правильна, але має певні неточності	85-89
	Відповідь правильна, але має певні неточності й недостатньо обґрунтована	80-84
	Відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена	74-79
	Відповідь фрагментарна	70-73
	Відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення	65-69
	Рівень знань мінімально задовільний	60-64
	Рівень знань незадовільний	<60
Уміння/навички		
– поглиблені	Відповідь характеризує уміння:	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
когнітивні та практичні уміння/навички, майстерність та інноваційність на рівні, необхідному для розв'язання складних спеціалізованих задач і практичних проблем у сфері професійної діяльності або навчання	виявляти проблеми; формулювати гіпотези; розв'язувати проблеми; обирати адекватні методи та інструментальні засоби; збирати та логічно й зрозуміло інтерпретувати інформацію; використовувати інноваційні підходи до розв'язання завдання	
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності з негрубими помилками	90-94
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації однієї вимоги	85-89
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації двох вимог	80-84
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації трьох вимог	74-79
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності при реалізації чотирьох вимог	70-73
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання в практичній діяльності при виконанні завдань за зразком	65-69
	Відповідь характеризує уміння/навички застосовувати знання при виконанні завдань за зразком, але з неточностями	60-64
	Рівень умінь/навичок незадовільний	<60
Комунікація		
– донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень, власного досвіду та аргументації; збір, інтерпретація та застосування даних; спілкування з професійних питань, у тому числі іноземною мовою, усно та письмово	Вільне володіння проблематикою галузі. Зрозумілість відповіді (доповіді). Мова: правильна; чиста; ясна; точна; логічна; виразна; лаконічна. Комунікаційна стратегія: послідовний і несуперечливий розвиток думки; наявність логічних власних суджень; доречна аргументації та її відповідність відстоюваним положенням; правильна структура відповіді (доповіді); правильність відповідей на запитання; доречна техніка відповідей на запитання; здатність робити висновки та формулювати пропозиції	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
	Достатнє володіння проблематикою галузі з незначними хибами. Достатня зрозумілість відповіді (доповіді) з незначними хибами. Доречна комунікаційна стратегія з незначними хибами	90-94
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння проблематикою галузі. Добра зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано п'ять вимог)	74-79
	Задовільне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та доречна комунікаційна стратегія (сумарно не реалізовано сім вимог)	70-73
	Часткове володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано дев'ять вимог)	65-69
	Фрагментарне володіння проблематикою галузі. Задовільна зрозумілість відповіді (доповіді) та комунікаційна стратегія з хибами (сумарно не реалізовано 10 вимог)	60-64
	Рівень комунікації незадовільний	<60
<i>Відповідальність і автономія</i>		
– управління складною технічною або професійною діяльністю чи проектами; – спроможність нести відповідальність за вироблення та ухвалення рішень у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах; – формування суджень, що враховують	Відмінне володіння компетенціями менеджменту особистості, орієнтованих на: 1) управління комплексними проектами, що передбачає: - дослідницький характер навчальної діяльності, позначена вмінням самостійно оцінювати різноманітні життєві ситуації, явища, факти, виявляти і відстоювати особисту позицію; - здатність до роботи в команді; - контроль власних дій; 2) відповідальність за прийняття рішень в непередбачуваних умовах, що включає: - обґрунтування власних рішень положеннями нормативної бази галузевого та державного рівнів; - самостійність під час виконання поставлених завдань; - ініціативу в обговоренні проблем; - відповідальність за взаємовідносини; 3) відповідальність за професійний розвиток окремих	95-100

Опис кваліфікаційного рівня	Вимоги до знань, умінь/навичок, комунікації, відповідальності і автономії	Показник оцінки
соціальні, наукові та етичні аспекти; ” – організація та керівництво професійним розвитком осіб та груп; – здатність продовжувати навчання із значним ступенем автономії	осіб та/або груп осіб, що передбачає: - використання професійно-орієнтованих навичок; - використання доказів із самостійною і правильною аргументацією; - володіння всіма видами навчальної діяльності; 4) здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності, що передбачає: - ступінь володіння фундаментальними знаннями; - самостійність оцінних суджень; - високий рівень сформованості загальнонавчальних умінь і навичок; - самостійний пошук та аналіз джерел інформації	
	Упевнене володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано дві вимоги)	90-94
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано три вимоги)	85-89
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано чотири вимоги)	80-84
	Добре володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано шість вимог)	74-79
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано сім вимог)	70-73
	Задовільне володіння компетенціями менеджменту особистості (не реалізовано вісім вимог)	65-69
	Рівень відповідальності і автономії фрагментарний	60-64
	Рівень відповідальності і автономії незадовільний	<60

7 ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Комп’ютерне та мультимедійне обладнання. Активований корпоративний акаунт НТУ «ДП» (student.i.p@nmu.one). Microsoft Office 365. Застосунки Microsoft Office: Teams, Forms, Whiteboard, OneNote. Платформа дистанційного навчання НТУ «ДП» Moodle. Підключення до Internet.

8 РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Бородін Є.І., Сорокіна Н.Г. Соціальна політика: навчальний наочний посібник / М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». [Електрон. ресурс]. Дніпро : НТУ «ДП», 2023. URL: <http://surl.li/ussoe>
2. Бородін Є.І., Сорокіна Н.Г., Хожило І.І. Методичні рекомендації до практичних занять з дисципліни «Соціальна політика» для здобувачів ступеня бакалавра спеціальності 231 Соціальна робота / Міністерство освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». Дніпро : НТУ «ДП», 2023. 35 с.
3. Дегтяр А. О., Ковальчук В. Г. Публічна політика у сфері соціально-гуманітарного розвитку : конспект лекцій. Харків : ХАІ, 2021. 95 с.

4. Історія та теорія соціальної політики України: навч. посібн. / А.О. Ярошенко, Т. В. Семигіна, Н.В. Сухицька. За ред. А.О. Ярошенко. К., НПУ імені М.П. Драгоманова, 2018. 289 с.

5. Організація і надання соціальних послуг в Україні в умовах воєнного стану: виклики сьогодення: колективна монографія / за ред. В. Николаєвої, Дніпро : ПДТУ, 2025. 546 с. (авт. С. 151-180) URL: <https://surl.li/jdtzhz>

6. Сорокіна Н.Г. Дистанційний курс з дисципліни «Соціальна політика» на платформі Moodle для бакалаврів 231 Соціальна робота, 2024 рік. URL: <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=6402>

7. Соціальна політика : навч. посіб. / Л. Д. Климанська, В.Є. Савка, Н. М. Хома [та ін.] ; за заг. ред. В. М. Пічі та Я. Б. Турчин. – 2-ге вид. випр. і доповн. Львів : «Новий Світ-2000», 2020. 318 с.

8. Соціальна і гуманітарна політика : підручник / [авт. кол. : В. П. Трощинський, В. А. Скуратівський, М. В. Кравченко та ін.] ; за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка, В. П. Трощинського. К. : НАДУ, 2016. 792 с.

Нормативні документи

1. Конституція України від 28 черв. 1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>

2. Про волонтерську діяльність : Закон України від 19 квіт. 2011 р. № 3236-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3236-17#Text>

3. Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям : Закон України від 1 червня 2000 року № 1768-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1768-14#Text>

4. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії: Закон України від 5 жовтня 2000 року № 2017-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2017-14#Text>

5. Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб: Закон України від 20 жовтня 2014 року № 1706-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1706-18#Text>

6. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування : Закон України від 9 липня 2003 року № 1058-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1058-15#Text>

7. Про зайнятість населення: Закон України від 5 липня 2012 року № 5067-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5067-17#Text>

8. Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні: Закон України від 21 березня 1991 року № 875-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/875-12#Text>

9. Про охорону дитинства: Закон України від 26 квітня 2001 року № 2402-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2402-14#Text>

10. Про соціальні послуги: Закон України від 17 січня 2019 року № 2671-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text>

11. Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю: Закон України від 21 червня 2001 року № 2558-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/2558-III#Text>

Додаткові

1. Баранник Л. Б., Корягіна Т.В. Соціальний захист громадян : навч. посіб. 3-тє вид., допов. і перероб. Дніпро : Ун-т мит. справи та фінансів, 2020. 271 с.
2. Бондаренко С.М., Бугас Н.В. Соціальна політика держави як основа забезпечення соціального розвитку. *Державне управління : удосконалення та розвиток*. 2021. № 2. URL: <http://www.dy.nauka.com.ua/?op=1&z=1981>
3. Забезпечення національної безпеки України в умовах входження України до європейського та євроатлантичного просторів : монографія / В. І. Абрамов [та ін.] ; за заг. ред. Ю. В. Мельника, Л. М. Шипілової. Київ : НАДУ, 2019. 108 с.
4. Корецька Т. К. Державне регулювання соціального захисту населення регіону : монографія. Луцьк : Гадяк Ж. В. [вид.] : Волиньполіграф, 2021. 163 с.
5. Куйбіда В. С., Пасічник В.М. Засади державної політики національної безпеки України : монографія. Київ : НАДУ, 2020. 488 с.
6. Кустря Я.О. Державні соціальні гарантії в системі соціального забезпечення населення. *Державне будівництво*. 2018 № 1 С. 1–10.
7. Медяник В.А. Поняття державної соціальної політики: адміністративно-правовий аспект. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. №3.С. 528-531.
8. Сидорчук О. Г. Соціальна безпека: державне регулювання та організаційно-економічне забезпечення : монографія. Львів : ЛРІДУ НАДУ, 2018. 492 с.
9. Borodin Y., Khozhylo I., Sorokina N., Tarasenko T. Management of the social and humanitarian sphere of the territorial communities within the context of the human development: foreign experience for Ukraine. *Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Humanitas Zarządzanie*. 2016. 17 (1). 195-204. doi: 10.5604/18998658.1199379

Інформаційні ресурси

1. Міністерство соціальної політики України. URL: <https://www.msp.gov.ua/>
2. Міністерство у справах ветеранів, тимчасово окупованих територій та внутрішньо переміщених осіб України. URL: <https://mva.gov.ua/ua>
3. Національна служба здоров'я України. URL: <https://nszu.gov.ua/>
4. Державна митна служба України. URL: <http://sfs.gov.ua/>
5. Державна міграційна служба України. URL: <https://dmsu.gov.ua/>
6. Державна служба України з питань праці. URL: <http://dsp.gov.ua/>
7. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
8. Державна служба України з надзвичайних ситуацій URL: <https://www.dsns.gov.ua/>
9. Офіс Ради Європи в Україні. URL: <https://www.coe.int/uk/web/kyiv/home>
10. Пенсійний фонд України. URL: <https://www.pfu.gov.ua/>
11. Global Reporting Initiative. URL: www.globalreporting.org
12. Transparency International. URL: www.transparency.de

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Соціальна політика»
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
освітньої-професійної програми «Соціальна та молодіжна робота»
спеціальності 231 «Соціальна робота» галузі знань 23 «Соціальна робота»

Розробники:
Бородін Євгеній Іванович
Сорокіна Наталія Григорівна

Підготовлено до виходу в світ
у Національному технічному університеті
«Дніпровська політехніка».
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру ДК № 1842
4960050, м. Дніпро, просп. Д. Яворницького, 19